«Նոր ժամանակի կրթություն» ՀԿ

ՀԵՐԹԱԿԱՆ ԱՏԵՍՏԱՎՈՐՄԱՆ ԵՆԹԱԿԱ ՈՒՍՈՒՑԻՉՆԵՐԻ ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑ

ԱՎԱՐՏԱԿԱՆ ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ

Հետազոտության թեման՝ Աստվածաշնչյան առակների դաստիարակչական նշանակությունը

Առարկան՝Հայոց եկեղեցու պատմություն

Հետազոտող ուսուցիչ՝ Անժիկ Իսպիրյան

Ուսումնական հաստատություն՝ ք. Աշտարակ Ն.Աշտարակեցու անվան հմ. 1 հիմնական դպրոց

Երևան 2022

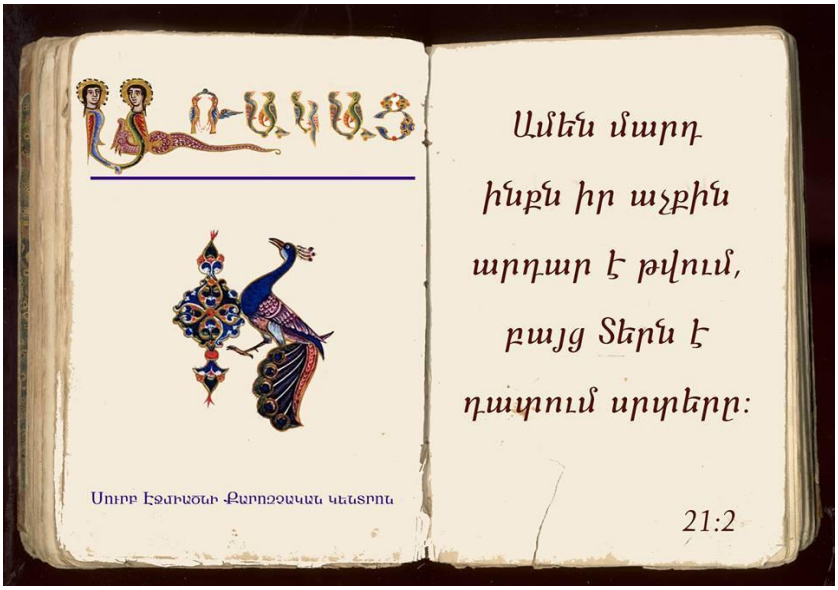

ՀԵՏԱՔՐՔՐԱԿԱՆ ՀԱՐՑ՝

Արդյո՞ք Աստվածաշնչյան առակները նպաստում են սովորողների արժեհամակարգի ձևավորման գործում:

Պլանավորում՝

- Առակների ուսուցման կարևորումը սովորողի արժեքային համակարգի ձևավորման գործում
- Ի՞նչ է առակը
- Առակ բարի սամարացու մասին
- Առակի մեկնություն
- Քննարկում-«Պիտի սիրես քո ընկերոջը, ինչպես քո անձը»
- Հայկական ժողովրդական առած ասածվածքներ ընկերության մասին
- Եզրակացություն-Հարցաթերթիկ
- Անդրադարձ

Նպատակը՝ Սովորողը ծանոթանա և ուսումնասիրի Աստվածաշնչյան առակները,որոնց շնորհիվ կունենա բարոյական և քրիստոնեական բարձր արժեհամակարգ:

Վերջնարդյունքներ

1. Գնահատի խաղաղասիրությունը, արդարությունը, փոխադարձ հարգանքը և ընկերասիրությունը:
2. Գնահատի թույլին օգնելու, անպաշտպանին պաշտպանելու, փոխադարձ հարգանքի, սիրո, համերաշխության, ազատության, հավասարության և եղբայրության վրա հիմնված մարդկային հարաբերությունները:
3. Կիրառի էթիկական և վարքային կանոնները, ձևավորի հոգատար և պատասխանատու վերաբերմունք իր ու շրջապատի նկատմամբ:
4. Ուսումնասիրի Աստվածաշունչ մատյանը,պատգամները իր համար դարձնելով ապրելակերպ:
5. Գնահատի քրիստոնեական արժեհամակարգի դրսևորումները:
6. Գիտակցի քրիստոնեական հավատքի դերը և նշանակությունը որպես մարդասիրական կրոն:

Առակների ուսուցման կարևորումը սովորողի արժեքային համակարգի ձևավորման գործում

Ուսուցման զարգացնող գործառույթի բովանդակությունը անձի մտավոր զարգացումն է, իմացական որակների զարգացումն ու ձևավորումը:Երեխայի մտավոր զարգացումը ավելի արագ է իրականանում գիտելիքների ձեռք բերման ընթացքում, սակայն զարգացման աստիճանը մեծապես պայմանավորված է ոչ թե գիտելիքների գումարով, չափով, այլ ուսուցման գործընթացի կառուցվածքով և առանձնահատկություններով: Օրինակ՝ զարգացնող ուսուցման ընթացքում տեղի է ունենում աշակերտների զգայական ընկալումները, շարժողական, մտավոր ինտելեկտուալ, կամային, էմոցիոնալ, մոտիվացիոն ոլորտների զարգացումը: Հենց այդպիսին է նաև առակների ուսուցման գործընթացը, որը իրենից ներկայացնում համագործակցային ուսուցում և պահանջում է հնարավորինս ճիշտ և հստակ կազմակերպում:

Սովորողի համակողմանի զարգացման հիմքը արժեքային համակարգի ձևավորումն է՝ ազգային և համամարդկային արժեքների գիտակցումը: Մանկավարժական արժեբանության կիրառական տեսանկյունից այս դրույթը արտացոլվում է հանրակրթության կրթական չափորոշիչներում, ուսումնական ծրագրերում, ուսումնական պլաններում, դասագրքերում, դիդակտիկ և մեթոդական նյութերում:

Դպրոցը, հանդիսանալով անձի կրթության , դաստիարակության դարբնոցը, սերնդից սերունդ փոխանցում է հասարակության մեջ կուտակված նյութական, տնտեսական, սոցիալական, հոգեբանական, բարոյական, գեղագիտական, ճանաչողական և այլ բնույթի արժեքներ: Սովորողի հոգեմտավոր ներաշխարհը ձևավորվում է ազգային և համամարդկային արժեքների գիտակցության ներքո, իսկ այդ արժեքներն ընկած են մարդասիրական կրթության հիմքում:

«Արժեհամակարգ» հասկացությունը մանկավարժության մեջ ըմբռնվում է բավական լայն շառավիղով: Առավել ընդունված է այն ընկալումը, որ արժեհամակարգը մարդու բարոյական, գեղագիտական, հոգևոր, իմացական, մշակութային և էթնիկական արժեքների համախումբն է, որն անհրաժեշտ է անձի ներդաշնակ, բազմակողմանի ձևավորման և զարգացման համար:

Սովորողի ճանաչողական արժեքները ձևավորվում են գիտելիքի միջոցով . մտորել-գնահատել – իմաստավորել- յուրացնել ճանաչողական արժևորման տրամաբանական քայլերը սկսվում են գիտելիքի փոխանցմամբ: Հետևաբար, գիտելիքը համարվում է առաջնային արժեք կրթական արժևորման աստիճանակարգում:

Անձի կրթվածություն ասելով՝ հասկանում ենք ոչ միայն գիտելիքների համակարգի տիրապետում, այլև ստեղծագործական ունակությունների դրսևորում, համագործակցային, ինքնաարտահայտման որակների առկայություն, արժեքայի գիտակցություն:

Սովորողի արժեքային կողմնորոշման, արժեքային գիտակցության, արժեքային վարքագծի ձևավորումը սկսվում է դեռևս տարրական դպրոցից և կրում շարունակական բնույթ: Երեխան դեռևս տարրական դպրոցից բացահայտում է գեղեցիկը, արդարը, սերը և նման համամարդկային արժեքներ, որոնք արմատավորվում են անհատի հոգևոր աշխարհում:Անձի դրական հատկանիշների գնահատումը, արժևորումը բացահայտվում է այն բարոյախոսությամբ , որ փոխանցվում է առակի միջոցով:

ԱՐԺԵՔԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳ

ԱՌԱԿՆԵՐ

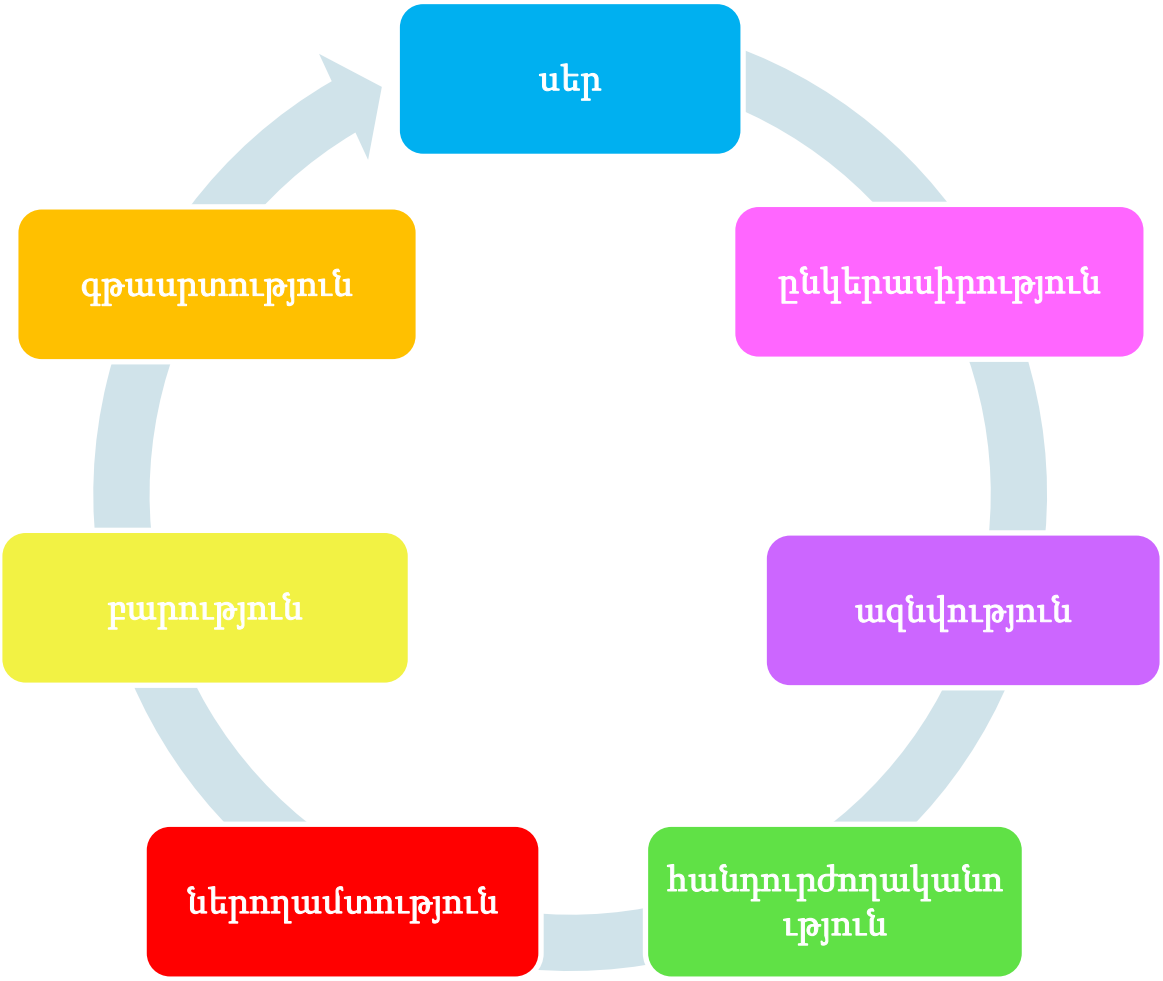
սեր
ընկերասիրություն
ազնվություն
հանդուրժողականություն
ներողամտություն
բարություն
գթասրտություն

Ի՞նչ է առակը

Առակը խոսքի արտահայտման այնպիսի ձև է, որն ասելիքը բացատրում և ներկայացնում է առանձին, մի օրինակի միջոցով կատարված ընդհանրացմամբ: Այսինքն՝մի պատմություն և զրույց է, որից կատարվում է համապատասխան բարոյական եզրահանգում:
Առակը փոխաբերական իմաստ ունեցող պատմություն է, որը նպատակ ունի անուղղակի կերպով բացահայտելու որևէ ճշմարտություն: Առակներն ազդեցության մեծ ուժ ունեն,քանի որ նյութական ձևի վերածված պատկերը մտքի վրա ավելի մեծ տպավորություն է գործում,քան վերացական գաղափարը: Առակներն ունկնդիրներին ստիպում և պարտադրում են հետաքրքրվել, մտածել, ինքնուրույն եզրակացություններ անել:
«Առակ» բառը հին հայերենում նշանակել է խրատ, իմաստություն, այլաբանություն, բարոյախրատական նշանակություն ունեցող փոքրիկ զրույց: Առակը ժողովրդական բանահյուսության հնագույն տեսակ է, որ վերոհիշյալ գրեթե բոլոր հատկանիշներն ունի իր մեջ ներառած:
Առակները գեղարվեստական փոքրիկ ստեղծագործություններ են կենդանիների, բույսերի, ինչպես նաև մարդկանց մասին պատմող զանազան հետաքրքրաշարժ զրույցներ, որոնք ունեն այլաբանական իմաստ: Նրանցում կենդանիներն ու բույսերը խոսում են մարդկային լեզվով, աշխատում են, օգնում կամ խանգարում միմյանց: Առակներում գովաբանվում և խրախուսվում է լավը, բարին, գեղեցիկը, մարդկայինը և, ընդհակառակը, ծաղրվում ու դատապարտվում է վատը, չարը, տգեղն ու անմարդկայինը: Ամեն մի առակ ունի խրատական դաստիարակիչ իմաստ:

Առակները հին ժամանակներից ի վեր սիրված ու թարգմանաբար տարածված են եղել աշխարհի շատ ժողովուրդների բանահյուսության և գրականության մեջ: Առակների ամենահին հեղինակը հույն Եզովպոսն է, որի անունով բազմաթիվ առակներ:Հայ գրականության մեջ առակները երևան են եկել վաղ միջնադարում,սկզբում հունական առակների թարգմանություններով, որոնք ամփոփված են եղել «Բարվափոս» և «Ոլիմպիանի առակները» ժողովածուներում, հետագայում՝12-13-րդ դարերում , առակներ են գրել նաև հայ հեղինակները, որոնցից նշանավոր են Մխիթար Գոշը,Վարդան Այգեկցին:Վարդան Այգեկցու անունով պահպանվել են առակների ժողովածուներ,ամենահայտնին՝ «Աղվեսագիրքն» է:

Առակը դա գեղարվեստական պատմվածքի մի տեսակ է, որն ունի դիդակտիկ և բարոյականացնող մտադրություն:Հետևաբար,այն սովորաբար ուղեկցվում է բարոյական,այսինքն՝բացահայտ մեկնաբանություն պատմության մեկնաբանման

վերաբերյալ:Գրական այս ժանրը ծառայում է արժեքներ տարածելու և ուսուցանելու, ինչպես նաև հակասոցիալական վերաբերմունք ցուցաբերելու համար:

Առակների ամենաբնորոշ առանձնահատկություններից կարելի է նշել հետևյալը.

- Դրանք հանրաճանաչ են
- Դրանք հակիրճ են
- Նրանք կարող են շփվել չափածո կամ արձակ լեզվով
- Պատմության կարգը գծային է `առանց ժամանակի թռիչքների
- Դրանք դաստիարակչական . բարոյականացնող են
- Անժամանակ են, կերպարները ներկայացնում են հնագետները
- Գերակշռում են կենդանիների կամ հումանիզացված առարկաների (անձնավորված) կերպարները ,կան նաև կերպարներ մարդկային և աստվածային կերպարներով

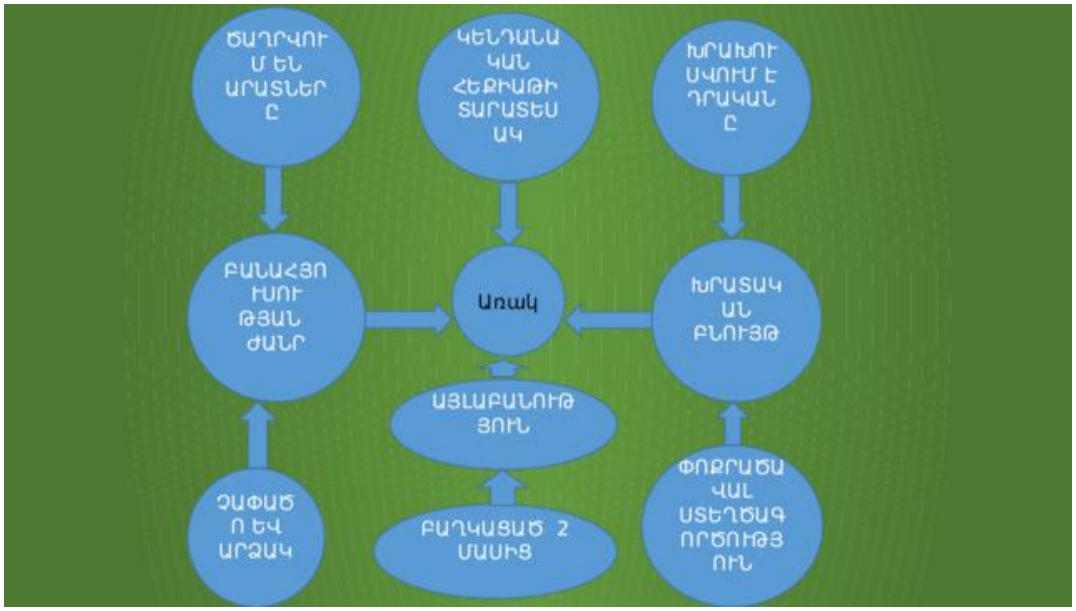

ՀԵՏԱՔՐՔՐԱԿԱՆ ՀԱՐՑ՝

Արդյո՞ք Աստվածաշնչյան առակները նպաստում են սովորողների արժեհամակարգի ձևավորման գործում:

«Անդադար կլսեն, բայց չեն հասկանա,
շարունակ կնայեն, բայց չեն տեսնի…

ԵՍԱՅԻ մարգաե

Ուշագրավ է, որ Աստծո ներշնչված գրված այս խոսքերը սաղմոսերգուն ասել էր Հիսուսի ծնվելուց դարեր առաջ: Ստացվում է,որ իր Որդու երկիր գալուց դեռ հարյուրավոր տարիներ առաջ Աստված որոշել էր,որ նա ուսուցանելու է առակների միջոցով: Ուրեմն կարելի է ենթադրել ,որ Աստված գնահատում է ուսուցանելու այս մեթոդը: Հիսուսը այդպես է սովորեցնում ,որ նրանց համար հեշտ լինի հիշել: Սովորաբար տպավորիչ օրինակը կամ առակը չի մոռացվում: Ինչպես Հիսուսն ինքն ասաց, առակները օգնում էին զատորոշելու նրանց,ում «սիրտը կարծրացել» էր ճշմարտության հանդեպ: Իսկ ինչպե՞ս էին նրա առակները բացահայտում մարդկանց մղումները: Որոշ դեպքերում նա միտումնավոր կերպով էր առակնրով խոսում ,որ մղի իր ունկնդիրներին հարցեր տալու դրանց լիարժեք նշանակությունը հասկանալու համար:Խոնարհ մարդիկ այդպես էլ անում էին, իսկ հպարտ կամ անտարբեր մարդիկ՝ ոչ:

Փաստորեն,առակների միջոցով ճշմարտությունը հայտնի էր դառնում նրանց,ում սիրտը ծարավ էր ճշմարտության,սակայն թաքնված էր մնում նրանցից,ում սիրտը հպարտ էր: Հիսուսի առակներն ու օրինակները շատ առումներով էին օգտակար: Դրանք հետաքրքրություն էին առաջացնում մարդկանց մեջ՝մղելով նրանց լսելու: Նաև պատկերներ էին ստեղծում մտքում, ինչի շնորհիվ հեշտ էր լինում հասկանալ:

Աստվածաշնչյան առակի արժեքն այն է, որ նա մարդկային հարաբերություններն ու գործողությունները համարում է հոգևորի, աստվածայնության տեսանկյունից: Նման այլ պատմություններ ավելի մարդկային են, նրանք չունեն այդ առեղծվածի առեղծվածը, չնայած դրանք կարող են լինել ոչ պակաս հնագույն և ուսանելի:

Անուրանալի է առակների ուժը, քանի որ հասարակ ժողովրդի մտքի վրա ավելի մեծ տպավորություն է գործում նյութական ձևի վերածված պատկերը, քան՝ վերացական գաղափարը:Երիտասարդ սերնդի համար

առակը կարող է դառնալ կյանքի որոշակի պահի առաջնորդող լույս, ինչպես նաև հարցի նշան և պատասխան: Բացի այդ, դրանք բավականին պարզ են, նրանք չունեն ծաղկունություն, ինչը բոլորի համար հասկանալի չէ: Իսկապես, շատ բան կարելի է ասել այս ուսանելի պատմությունների իմաստության մասին:

Առավել մարդասիրական կրոն, քան քրիստոնեությունն է անհնար է պատկերացնել:Քրիստոնեական գթասրտության,մարդասիրական ամենապատկերավոր օրինակներից մեկն է `բարի սամարացու մասին պատմող առակը:

Առակ բարի սամարեցու մասին

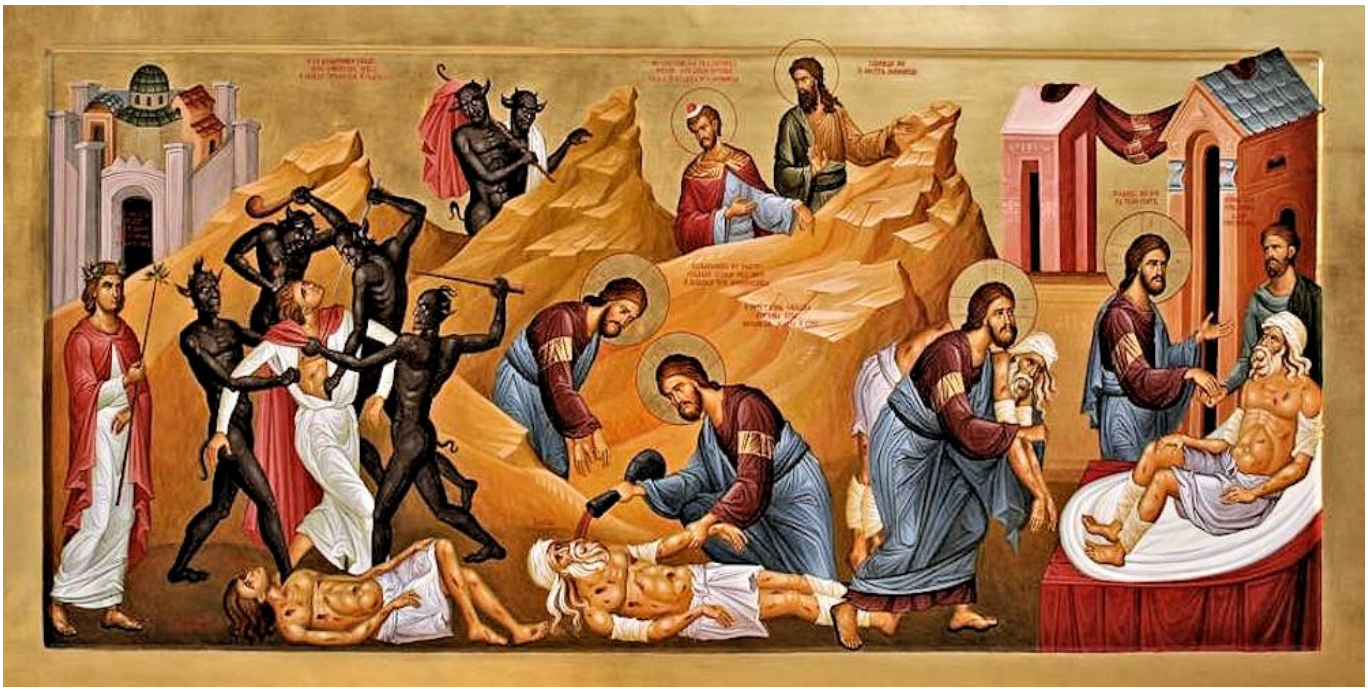

Օրենսգետը հարց է տալիս. «Ուսուցի՜չ, ի՞նչ անեմ, որ հավիտենական կյանք ժառանգեմ» : Հիսուսը հարցնում է. «Օրենքում ի՞նչ է գրված: Ինչպե՞ս ես հասկանում»: Նա ասում է. «Սիրի՜ր քո Հայր Աստծուն քո ամբողջ սրտով, քո ամբողջ հոգով, քո ամբողջ ուժով և քո ամբողջ մտքով և քո մերձավորին՝ քո անձի պես»: Հիսուսն այդ մարդուն ասում է. «Ճի՜շտ պատասխանեցիր, վարվիր այդպես և հավիտենական կյանք կստանաս»: Բայց օրենսգետը, հարցնում է. «Ո՞վ է իմ մերձավորը»:Մի մարդ Երուսաղեմից գնում էր Երիքով և ավազակների ձեռքն ընկավ, որոնք մերկացրին նրան, ծեծեցին ու կիսամեռ թողնելով՝ հեռացան:

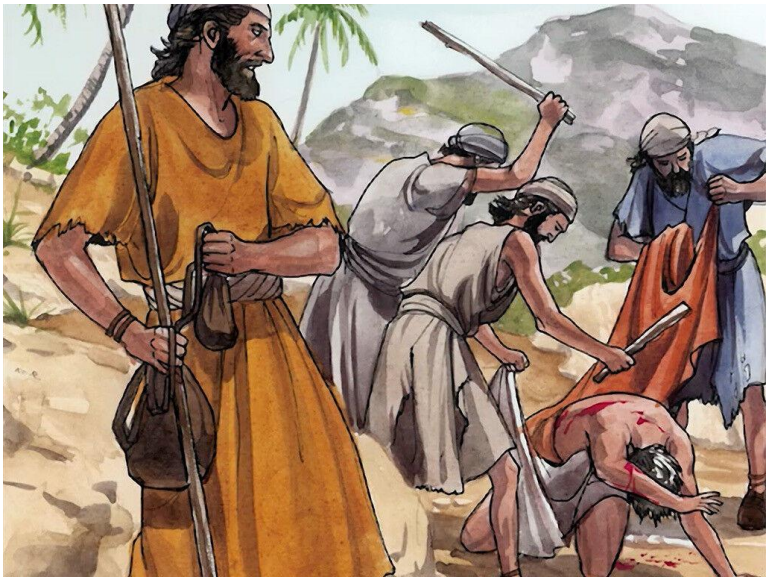

Այնպես պատահեց, որ մի քահանա իջնում էր այդ ճանապարհով, բայց երբ տեսավ նրան, ճանապարհի մյուս կողմով անցավ-գնաց: Այդպես էլ մի ղևտացի, երբ հասավ այնտեղ ու տեսավ նրան, ճանապարհի մյուս կողմով անցավ-գնաց:

Բայց մի սամարացի, որ անցնում էր այդ ճանապարհով, տեսավ նրան ու կարեկցանքով լցվեց, մոտեցավ ու կապեց նրա վերքերը՝ դրանց վրա ձեթ ու գինի լցնելով:

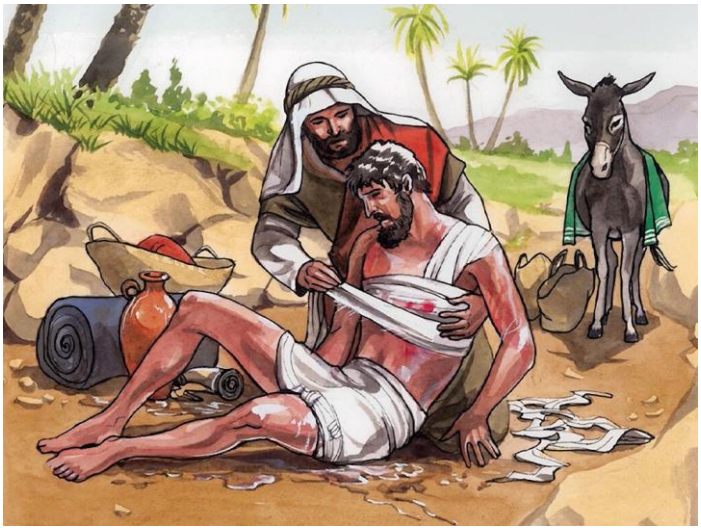

Ապա նրան դրեց իր էշի վրա, բերեց մի իջևանատուն և հոգ տարավ նրա մասին: Հաջորդ օրը երկու դինար հանեց, տվեց իջևանատիրոջն ու ասաց. «Հոգ տար նրա մասին, իսկ եթե սրանից ավել ծախսես, կվճարեմ քեզ, երբ վերադառնամ»:

Ըստ քեզ՝ այս երեքից ո՞ր մեկը մերձավոր եղավ ավազակների ձեռքն ընկած մարդու համար: Օրենսգետը պատասխանեց. «Նա, ով ողորմածաբար վարվեց նրա հետ»: Հիսուսն ասաց նրան. «Գնա և դու էլ այդպես արա»:

Ղուկաս.10:29–3

Առակս ի՞նչ կցուցանե...

Առակի մեկնություն

Ավետարանի այս խորիմաստ,հանրահայտ պատմության մեջ , գթասրտության,ընկերոջը նեղության մեջ օգնելու, նեցուկ լինելու գաղափարն է:Հենց առակի սկզբում խոսվում է աստվածային երկու պատվիրանի մասին.«Պիտի սիրես քո Տեր Աստծուն քո ամբողջ սրտով, քո ամբողջ հոգով ու քո ամբողջ մտքով: Այս է մեծը և առաջին պատվիրանը. և երկրորդը սրա նման է. պիտի սիրես քո ընկերոջը, ինչպես քո անձը» (Մատթ. ԻԲ 37-39): Հրեա օրինականը, որ Հիսուին փորձելու նպատակով հարցեր էր տալիս, շատ լավ գիտեր այս պատվիրանը, սակայն ինքը չէր կատարում: Ինչո՞ւ: Թերևս ինքն ուներ ի՞ր բացատրությունները, որոնք բխում էին ժամանակի հրեական մտածողությունից, եւ ուզում էր փորձել Հիսուսին՝ հարցնելով. «Ո՞վ է իմ ընկերը», ինչը և առիթ եղավ, որ մեր Տերը պատմի բարի սամարացու մասին առակը: Նա, անշուշտ, զարմացավ Տիրոջ պատասխանից, որն ըստ էության

նշանակում էր՝ ցանկացած մեկն է քո ընկերը, ով քո օգնության կարիքն ունի:Հրեաների ընկալմամբ՝ ահարոնյան կարգի քահանան ամենասուրբ մարդն է: Եվ ահա այդ «ամենասուրբ մարդը» նույնիսկ չմոտեցավ կիսամեռ վիրավորին, այլ «նրան տեսավ եւ թողեց անցավ»: Երկրորդ մարդը, որ տեսնելով վիրավորին, դարձյալ չմոտեցավ, ղևտացի էր՝ Ղևի ցեղի ժառանգորդ, ով ահարոնյան քահանաներից չէր, սակայն տաճարի մնացած ծառայությունների երեց էր, այսինքն՝ տաճարի սպասավոր՝ երևելի մարդ: Մի խոսքով՝ այս երկուսն էլ մեծ պատիվների էին արժանանում՝ իբրև հոգևոր առաջնորդության ու սրբության խորհրդանիշ: Իսկ սամարացիները՝ ճիշտ հակառակը: Սամարացիները համարվում էին պիղծ ու անարժան մարդիկ: Սրանք ճշմարիտ հավատքից շեղվածների համարում ունեին «զտարյուն» հրեաների աչքում: Քահանայից ու ղևտացուց հետո, որոնք անտեսեցին վիրավորին, «մի սամարացի, որ ճանապարհորդում էր, եկավ նույն տեղով նրա մոտ եւ տեսնելով նրան՝ գթաց» (Ղուկ. Ժ 33):

Պետրոս արք. Բերդումյանը շատ հետաքրքիր է մեկնում այդ դրվագը: Ըստ նրա՝ Տերը «սամարացի» Իրեն է անվանում, որով, թերևս, նախատում է հանդուգն հրեական ցեղին: Նա այն նույն ճանապարհով եկավ, որով մարդը գալով՝ ավազակների ձեռքն ընկավ: Որովհետև ինչպես նա Երուսաղեմից իջավ, այնպես էլ Սա՝ Վերին Երուսաղեմից՝ Երիքով՝ այս աշխարհն իջավ, ինչպես մի հովիվ, որ մոլորված ոչխարի հետևից է գնում: «Եվ տեսնելով նրան՝ գթաց», որովհետև այս կյանքի ճանապարհին կիսամեռ ընկած էր՝ չունենալով դարմանիչ, եւ չկար մեկը, որ փրկեր նրան...

- «Եվ մոտենալով՝ կապեց նրա վերքերը, վրան ձեթ ու գինի ածեց և դնելով նրան իր գրաստի վրա՝ տարավ մի իջևան եւ խնամեց նրան» (Ղուկ. Ժ 34):

Շատ խորիմաստ մեկնություն կա այս հատվածում:«Ձեթը» Սուրբ Հոգու շնորհներն են, որ ունեն բժշկելու զորություն: «Գինին» Քրիստոսի փրկարար արյունն է, որ Նրա կենսաբեր վերքերից հոսելով՝ բժշկեց մեզ, «գրաստը» Քրիստոսի սուրբ խաչն է, իսկ «իջևանը»՝ Եկեղեցին: Եվ, ուրեմն, սատանայից («ավազակից») խոցված անձը, սուրբ Եկեղեցու հովանու տակ, Աստծու Սուրբ Հոգու զորությամբ եւ Քրիստոսի մարմնի ու արյան հաղորդությամբ շարունակաբար պիտի սնվեր, զորանար, եւ չարի հարձակումից ջախջախված հոգին պիտի կազդուրվեր ու սկսեր առաքինագործել:

– «Եվ հաջորդ օրը, երբ դուրս էր գալիս այնտեղից, իջեւանատիրոջը երկու դահեկան հանեց տվեց եւ ասաց. «Խնամի՛ր նրան եւ ինչ որ ծախսես դրա վրա, Իմ մյուս անգամ գալուն կհատուցեմ քեզ» (Ղուկ. 35):

– «Դուրս գալը» Քրիստոսի համբարձվելն է, իսկ «իջևանատերը» Եկեղեցու պետն է, ում Հիսուսը հանձնում է արդեն բուժված վիրավորին: «Երկու դահեկանը» Աստվածաշնչի Հին եւ Նոր Կտակարաններն են, որոնցով Եկեղեցու պետերը եւ քահանաները պիտի կրթեն եւ դարմանեն Քրիստոսի Եկեղեցին՝ աստվածային սիրո մեջ: «Մյուս անգամ գալուն», որ անկասկած Տիրոջ երկրորդ գալուստն է, Քրիստոսը պիտի հատուցի յուրաքանչյուրին՝ իր խնամքի դիմաց, եւ վա՛յ նրանց, ովքեր ծուլացել են վիրավորվածներին դարմանելու մեջ:

Առակի մեջ Հիսուսի բացատրությունը շատ պարզ է:Ընկերոջը սեր ցույց տալու պարագան առավելապես նրա օգնության կարոտ եղած ժամանակն է, իսկ ընկերոջ անձն էլ որոշելու հարցը այդ օգնությունը ցույց տալու հանգամանքն է՝ առանց որոշելու,թե օգնության կարիք ունեցողը ով և ինչպիսի մարդ է:

Բարի սամարացի առակի բարոյական և հավաերժական իմաստը,Տիրոջ պատվիրանն է . «Պիտի սիրես քո ընկերոջը, ինչպես քո անձը»:Սա աստվածատուր և վերժամանակյա պատվիարան է,Աստծո՜ւ պահանջն է մարդուց:

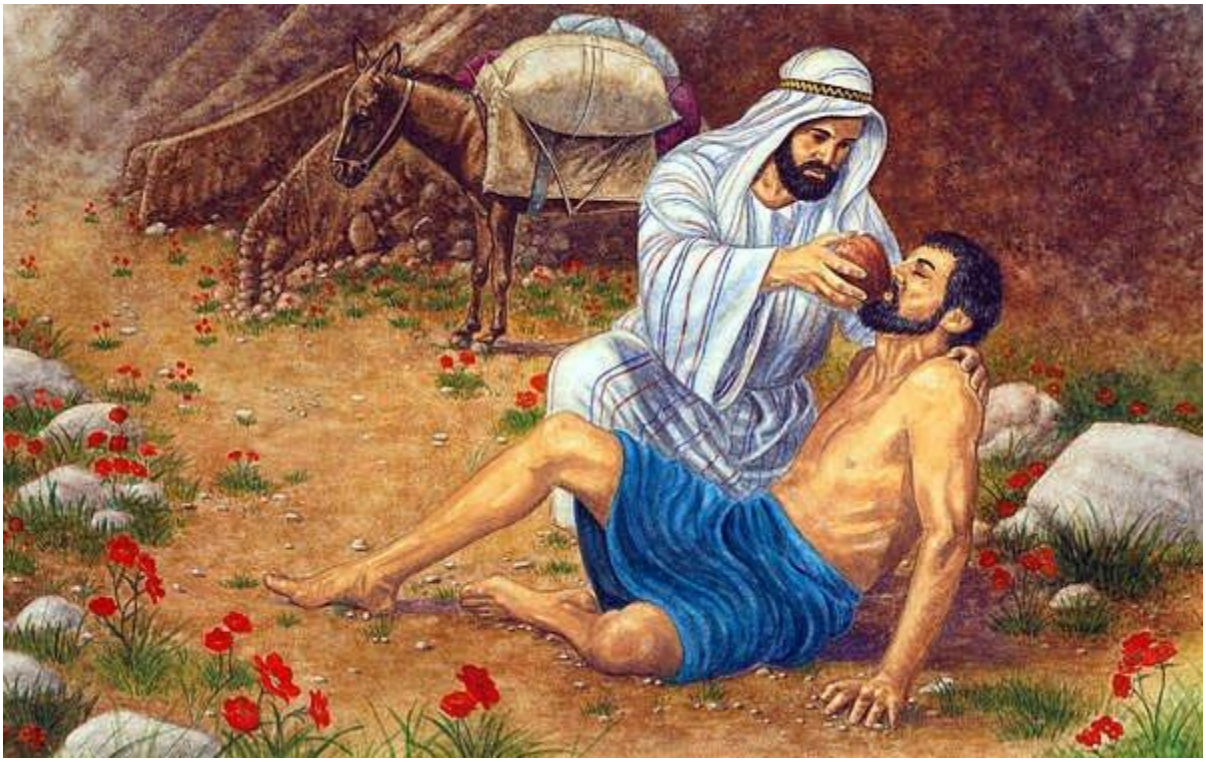

https://www.youtube.com/watch?v=zpFSsd3K4Zk

ՔՆՆԱՐԿՈՒՄ

«Պիտի սիրես քո ընկերոջը, ինչպես քո անձը»

- Պետք է սիրել և օգնել ընկերոջը : Մարդիկ կարծում են , թե ընկեր կարող է լինել միայն մեկը՝ ընտաիքից կամ ազգականներից.անծանոթը չի կարող լինել ընկեր:Սակայն Հիսուսն ուսուցանեց, որ աշխարհի վրա գտնվող ամեն մարդ մեր ընկերն է:

- Ընկերոջ հանդեպ սերը պետք է արտահայտել գործով և զոհողությամբ: Հակոբ առաքյալն ասում է,որ եթե մի եղբայր կամ քույր մերկ ու սոված լինի և մեզանից որևէ մեկն ասի, թե՝ գնա՝ խաղաղությամբ, տաքացի՛ր և շտացի՛ր , սակայն ինչ որ նրան անհրաժեշտ է , չտա , դրանից ի՞նչ օգուտ:Տկարներին օգնելը մեր պարտքն է: Ուրեմն, պարտավոր ենք ողորմություն և այլ բարի գործեր անել:

- Օգտագործելով Բարի Սամարացու օրինակը՝ Տերը մեզ սովորեցնում է իրականում սիրել մեր մերձավորներին և չսահմանափակվել միայն բարի ցանկություններով կամ կարեկցանքի արտահայտություններով:

- Քրիստոնյա մարդու համար ամենակարևոր սկզբունքը սեփական անձը ուրիշի անձին հավասարեցնել կարողանալն է: Ինչպե՞ս կարող ենք վայելել Աստծո սերը և ողորմությունը, եթե չենք սիրում մեզ նմաններին, որոնք նույնքան Աստծո որդիներ են, որքան և մենք: Իսկապես, եթե չենք սիրում մեր ընկերոջը, մեր եղբորը, եթե թշնամությամբ, և որ ավելի վատ է, անտարբերությամբ ենք լցված մեր նմանի նկատմամբ, ի՞նչ իրավունքով է, որ Աստծո որդիներ կամ քրիստոնյաներ պիտի կոչվենք:

- Եթե հոգու խորքում ձգտում ունենք իսկական քրիստոնյաներ լինելու, Աստծո հաճությանը և ողորմությանն արժանանալու, ուրեմն պիտի լցվենք աստվածային անսպառ սիրով, ինչը պետք է արտահայտվի մեր առօրյա կյանքում, մեր ամեն մի գործի մեջ:

- Անօգնական մարդու նկատմամբ կարեկցանք ունեցողն սկսում է իր եղբորն էլ սիրել:

- Սիրել մերձավորին, այսինքն՝ պատասխանատվության և միության զգացողություն ունենալ նրա հանդեպ,լինել ազնիվ:

- Ընկերությունը պետք է հիմնված լինի փոխադարձ սիրո և վստահության,ոչ թե անձնական շահի վրա:

- Ընկերությունը թանկագին գանձ է, որին կարող է տիրանալ միայն նա, ով ,Հիսուսի օրինակին հետևելով, պատրաստ է նույնիսկ իր անձը զոհել հանուն ընկերոջ:

Հայկական ժողովրդական առած ասածվածքներ ընկերության մասին

Ասա ով է ընկերդ, ասեմ ով ես դու…

Մարդուն ընկերով կճանաչեն:

Հացդ տաշտիցդ վե կալ, ընկերը գեղիցդ:

Լավ տղեն լավ ընկերից կիմացվի:

Ճիպոտը մեշիցդ (անտառ) տի, ընկերդ գեղիցդ վե կալ:

Ընկերովի մահը հարսանիք ա:

Ընկերիդ խոսքին հավատա, էլի պինդ կաց քո բանին:

Խանչալով ընկերություն չի լինի:

Գեշ ընկերը գեշ յարա կբանա:

Ընկերդ դռնեն, պաշարդ տնեն:

ԵՂԲԱՅՐԱՍԻՐՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ

Պատմում են,թե մի մարդ սուրբ Մակարին նվիրեց խաղողի մի ողկույզ; Սուրբը շնորհակալությամբ ընդունեց այն, բայց հանկարծ մտաբերեց,որ վանքում մի հիվանդ վարդապետ կար,և խաղողը տարավ նրան; Վարդապետը տեսավ,որ ողկույզը շատ գեղեցիկ է և կարող է ուրախացնել իր վանական եղբայրներից որևէ մեկին,ուստի այն տվեց մեկ այլ վարդապետի;Այսպես,խաղողի ողկույզը ձեռքից ձեռք անցնելով, վերադարձավ սուրբ Մակարին;Եվ նա փառք տվեց Աստծուն ,որ վարդապետների հոգում այսպիսի եղբայրական սեր է դրել;

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

Հարցաթերթիկ

ա) 1.Ինչպիսի՞ բարոյական արժեքներ սովորեցիր առակից:Թվի'ր

2. Ո՞ր հատկանիշն ես կարևորում ընկերոջդ մեջ:

բ) Համառոտ ներկայացրու.

Իսկական ընկերը նա է,ով…

Անդրադարձ

Արդյո՞ք Աստվածաշնչյան առակները նպաստում են սովորողների արժեհամակարգի ձևավորման գործում:

Աստվածաշնչյան առակները ինչ-որ կերպ հեքիաթներ և պատմություններ են, որոնք հիմք են տալիս մտածելու կյանքի և մեր արարքների մասին, կրում են ուսանելի պահ: Նրանցից յուրաքանչյուրի մեջ կա մի իմաստության հատիկ, որը կամաց-կամաց աճում է ու տալիս իր դրական ընձյուղները:

Միանգամայն ընդունելի է այն կարծիքը, որ Աստվածաշնչյան առակների դաստիարակող էությունը, դերն ու նշանակությունը եղել և մնում է ողջ քրիստոնյաների հավատքի հիմքը, ինչպես Հիսուսն էր անուղղակիորեն խրատում իրեն լսող ու հետևող ժողովրդին՝ մեջբերելով առակներ: Առակի ուսուցումը՝ մարդասիրական որակներ սերմանելու հրաշալի միջոց է աճող սերնդի համար:

Աստվածային սեր, նախախնամություն, արդարություն և ամենակարողություն, աղոթք և պահեցողություն, «ես»-ի և մեղքի հաղթահարման բազում ուղիներ. ահա այս թեմաներն են արծարծված առակներում:

Ի՞նչ են մեզ սովորեցնում Աստվածաշնչյան առակները: Նրանք ստիպում են մտածել մեր արարքների մասին, հասկանալ դրանց հետևանքները: Այս ամբողջ գիտակցության արդյունքում առաջանում է այնպիսի դրական հատկությունների ձևավորում, ինչպիսիք են գթասրտությունը, բարությունը, կարեկցանքը, սերը մարդկանց հանդեպ:

Նոր սերնդին ևս պետք է առաջնորդել, ուղղորդել և բարոյապես դաստիարակել առակի բարձրարժեք և խորիմաստ նմուշներով, որոնք դեռ դարեր շարունակ կպահպանեն իրենց

ժամանակի թարմությունն ու դիպուկությունը, մտքի խորությունն ու լեզվի ճկունությունը, ընդլայնել աշխարհաճանաչողական գիտելիքները:

Այսպիսով Աստվածաշնչյան առակների ուսուցումը երբեք չի կորցնում իր բուն նպատակը՝ դաստիարակել բարոյական բարձր արժեքային համակարգ ունեցող սերունդ: Սովորողների մոտ ձևավորվում է բարոյական արժեքներ,ինչպիսիք են.

- ազնվություն
- սեր
- բարություն
- ներողամտություն
- հանդուրժողականություն
- ընկերասիրություն
- գթասրտություն

Երիտասարդ սերնդի համար առակը կարող է դառնալ կյանքի որոշակի պահի առաջնորդող լույս, ինչպես նաև հարցի նշան և պատասխան: Յուրաքանչյուր առակ հստակ պատգամ ունի: Հետևենք դրանց և փորձենք կիրառել մեր կյանքում:

- *«Սերը հագեք, որովհետև սերը միասնության կատարյալ կապն է» (Կողոսացիներ 3:14)*

- *«Ամեն բարի ծառ բարի պտուղ է տալիս, և չար ծառ չար պտուղ է տալիս» (Մատթ. 7.17, Ղուկ. 6.43)*

- *«Աստծո շնչով գրված ամեն գիրք օգտակար է ուսուցման, հանդիմանության, ուղղելու և արդարության մեջ խրատելու համար, որպեսզի կատարյալ լինի Աստծո մարդը և պատրաստ՝ բոլոր բարի գործերի համար» (Բ Տիմ. Գ 16-17Պողոս առաքյալ)*

- *«Եվ մի՛ կերպավորվեք այս աշխարհի կերպարանքով, այլ նորոգվե՛ք ձեր մտքի նորոգությամբ, որ քննեք, թե ո՞րն է Աստծո կամքը՝ բարին, հաճելին և կատարյալը»:(Հռոմեացիներ12;2 առաքյ)*

Գրականության ցանկ

1. Լ.Թորգոմյան, Մանկավարժության արժեբանության հիմունքներ, ՈՒսումնական ձեռնարկ, հրատ.,2011
2. Մաղաքիա Օրմանյան « Համապատում» էջ 399-401
3. Մեկնություն ըստ Պետրոս արք. Բերդումյանի «Աղբյուր Բացյալ» էջ 209-223
4. Ավետարան ըստ Ղուկասի Ժ 29-37
5. Աստվածաշունչ մատյան
6. Արամ Ղանազանյան «Առածանի»
7. Կրոնի դասագիրք Ե,Է Տարի ՔԴԿ Ս.Էծմիածին- 2000
8. https://www.youtube.com/watch?v=zpFSsd3K4Zk

Ս. Օգոստինոս Երանելու մեկնությունը